

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

The Ability Development Thai Spelling of Prathomsuksa 1 Students By Using Instruction media and Brain based Learning.

เจนจิรา สีหะวงษ์*, ดนิตา ดวงวิไล**, วรางคนา เทشنا***
Jenjira Sihawong, Dhanita Doungwilai, Warangkana Tasana,

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 7 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.74 ค่าความยากตั้งแต่ 0.21-0.85 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

*** อาจารย์ ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* B.Ed. student (Thai Language), Faculty of Education, Mahasarakham University

** Lecturer, Dr, Thai Language, Faculty of Education, Mahasarakham University

*** Lecturer, Dr, Thai Language, Faculty of Education, Mahasarakham University

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เท่ากับ 94.29/83.04

2. ผลการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5873 หมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.73

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาความสามารถ, ความสามารถด้านการอ่านสะกดคำ, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

Abstract

This Research, The purposes of this research was (1) To determine the effectiveness of lesson plans Thai language, by the Thai Spelling of Prathomsuksa 1 Students By Using Instruction media and Brain based Learning. 80/80 percent criteria. (2) To determine the effectiveness index of lesson plans Thai language, by the Thai Spelling of Prathomsuksa 1 Students By Using Instruction media and Brain based Learning. (3) To the satisfaction of students to the teaching activities by the Thai Spelling of Prathomsuksa 1 Students By Using Instruction media and Brain based Learning. The samples consisted of PrathomSuksa1 students at BuraphaPhit-tayakhanMunicipal School, the first semester of academic year 2016, Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1. The samples consisted of 23 students, obtained by sampling were selected by random groups. The instrument used in the research are: (1) lesson plans Thai language to the Thai Spelling of Prathomsuksa 1 Students By Using Instruction media and Brain based Learning. 7 plans (2) The test of academic achievement select choice 3 number of questions 20, questions. The discrimination power from 0.23 to 0.74 and the 0.81 conviction, The statistics of

difficulty the from 0.21-0.85, statistics used data analysis, percentage and standard deviation.

Keyword: The ability Development, Thai Spelling Ability, Learning activities Brain based Learning.

บทนำ

ทักษะใช้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ได้ตรงตามความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2544 : 2) ทักษะที่สำคัญต่อการรับสารและส่งสารคือทักษะการอ่าน เพราะการอ่านเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราวความรู้และประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ในสาระที่ 1 และสาระที่ 2 มาตรฐาน ท. 1.1 ว่า กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด นำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสรุปได้ว่าสถานศึกษาระดับประถมศึกษาควรเน้นการฝึกอ่าน ฝึกเขียนภาษาไทย ให้เน้นวิธีแจกลูกสะกดคำ ผันเสียงวรรณยุกต์ อ่านคำ เขียนคำทั้งที่สะกดตรงตามมาตราและสะกดไม่ตรงตามมาตรา ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ตามมาตรฐานระดับขั้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนภาษาไทย ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ บุคลากรในสถานศึกษาต่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 12) ประกอบกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ วรรณะเรื่องการอ่านคล่องเขียนคล่อง คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และสนับสนุนเรื่องเทคนิคการสอนอ่านเขียนแก่นักเรียน

การสอนภาษาบนพื้นฐานความเข้าใจเรื่องสมอง ตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ป.3 เชื่อว่าความรู้ที่ได้รับจะนำไปเก็บไว้ในความจำระยะยาว และจดจำได้นานพร้อมที่จะเรียกมาใช้ได้ตลอดเวลา และการจัดกิจกรรมก็ต้องเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน ได้เคลื่อนไหว ทำให้สมองเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน (พรพิไล เลิศวิชา และคณะ. 2549: ออนไลน์) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นทฤษฎีการเรียนรู้

ที่อยู่บนพื้นฐานของโครงสร้างและหน้าที่การทำงานของสมอง หลักการสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน คือ สมองแต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเปรียบเหมือนผู้ดำเนินการที่มีพลังมากมหาศาล สามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน กระบวนการทางสมองจะเกิดขึ้นทั้งในส่วนรวมและส่วนย่อย ก่อให้เกิดการเรียนรู้จดจำ ให้ความหมายในสิ่งที่จะเรียนรู้ และเก็บไว้เป็นข้อมูลบนพื้นฐานประกอบกับประสบการณ์ส่วนบุคคล สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้จะเอื้อต่อการทำงานของสมองให้เกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ เข้าใจถึงความแตกต่างของสมองและประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ส่วนบุคคล การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดความท้าทาย สร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกในสิ่งที่ชอบ มีความถนัด ให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงมากที่สุด เพราะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สุดเกิดจากประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องเน้นการใช้สื่อการสอนที่มีสีสันสวยงาม เป็นตัวช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและต้องสอนไปตามลำดับจากง่ายไปหายาก เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากกว่าการสอนจากหนังสือเพียงอย่างเดียว การใช้สื่อการสอนทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้นและมีผลการเรียนที่ดีขึ้น เนื่องจากได้รับความรู้จากสื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ นอกจากสื่อการสอนแล้วครูควรใช้กิจกรรมหลากหลาย นั่นคือการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีลักษณะมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ซ้ำย้ำทวนซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ครูต้องจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เกม เพลง กลุ่มร่วมมือ แฝงฝังความคิด บทบาทสมมุติ ต้องเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในการถ่ายทอดและจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน ประทับใจในสิ่งที่เรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (ทิศนา ชวนมนี. 2549: 21) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก การเรียนการสอนที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องหมั่นฝึกฝนให้นักเรียนได้ฝึกย้ำ ซ้ำ ทบทวน อยู่บ่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านและการเขียนซึ่งจะทำให้นักเรียนจำได้ ฟังเข้าใจ พูด อ่าน และเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของนักเรียน จึงได้ดำเนินการศึกษาด้านการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 43 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 7 แผน ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานนั้น เป็นการใช้ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสมองเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานต้องใช้ทุกส่วน ทั้งการคิด ความรู้สึก และการลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆ กัน ในการออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะออกแบบ

กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานควบคู่ไปกับการใช้กฎแฉ 5 ดอก ของแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการของดอกที่ 3 และดอกที่ 5 มาใช้ในการวิจัยด้วย ได้แก่ กฎแฉดอกที่ 3 กระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ของเด็กโดยใช้กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สมองของเด็กตื่นตัว สนใจ ทำทหายความคิด ค้นหา ลองผิด ลองถูก เรียนรู้ และจดจำ กฎแฉดอกที่ 5 สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะใช้สื่อและนวัตกรรมที่แปลกใหม่ น่าตื่นตื้น และมีสีสัน และมีจำนวนเพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคน เครื่องมือเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้และกระตุ้นให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน ฟังพอใจ เกิดความตั้งใจที่จะเรียนรู้เนื้อหาที่ซับซ้อน

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ

การดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกผลสอบและเก็บคะแนนผลสอบก่อนเรียน

2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 7 แผน บันทึกคะแนนพฤติกรรมระหว่างเรียน คะแนนการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ตรวจผลงาน และทดสอบท้ายแผน

3. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานไปทดสอบหลังเรียน (Post-Test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เก็บคะแนนผลสอบหลังเรียน

4. หลังจากดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานและทดสอบหลังเรียนเสร็จ ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สูตร E1 / E2
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยสูตร E.I.

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน}-\text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนน})-\text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจ โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามเกณฑ์ และการแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ดังนี้

3 หมายถึง พึงพอใจมาก

2 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

1 หมายถึง พึงพอใจน้อย

เกณฑ์การแปลผลคะแนน โดยดัดแปลงมาจากการแปลความหมายผลการวัดของบุญชม ศรีสะอาด (2545: 102-103) ดังนี้

ความพึงพอใจมาก	ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51- 3.00
ความพึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51- 2.50
ความพึงพอใจน้อย	ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00- 1.50

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานตามเกณฑ์ร้อยละ 80/80 (E1/E2) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยดำเนินการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จากคะแนนพฤติกรรม คะแนนผลงาน และทดสอบย่อยตามแผนการจัดการเรียนรู้ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E1)	257	239.52	10.17	94.29
ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E2)	20	16.61	1.96	83.04
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 94.29/83.04				

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนการประเมินพฤติกรรม ประเมินการ
ร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประเมินผลงาน ประเมินการอ่าน และทดสอบย่อย มีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 94.29 จากคะแนนเต็ม 257 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.29 แสดงว่า ประสิทธิภาพ
ของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 94.29 และคะแนนทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.04
นั่นคือ E2 มีค่าเท่ากับ 83.04 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด
ตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็น
ฐานมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 94.29/83.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

**2. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน**

การวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรง
มาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
สมองเป็นฐาน ผู้วิจัยนำคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่าดัชนีประสิทธิผล
(E.I.) ของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ดังตาราง 2

ตาราง 2 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง
เป็นฐาน

คะแนนประเมินผลสัมฤทธิ์อ่าน สะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมของ คะแนนทดสอบ	ค่าดัชนี ประสิทธิผล
ก่อนเรียน	23	20	271	0.5873
หลังเรียน	23	20	282	

จากตาราง 2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5873 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.73

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ฉันชอบทำกิจกรรมตามที่ครูสอน	2.62	0.49	มาก
2	ฉันชอบค้นหาคำตอบด้วยตัวฉันเอง	2.48	0.67	ปานกลาง
3	ฉันชอบแสดงความคิดเห็นเมื่อครูถาม	2.60	0.49	มาก
4	ฉันมีความสุขทุกครั้งที่ร่วมงานกับเพื่อนๆ	2.65	0.49	มาก
5	ฉันเข้าใจเนื้อหาที่ครูสอน	2.70	0.47	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
6	ฉันภูมิใจที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง	2.70	0.47	มาก
7	ฉันสามารถออกแบบผลงานด้วยตัวฉันเอง	2.61	0.58	มาก
8	ฉันชอบที่ได้ทำกิจกรรมตามความสนใจของฉัน	2.65	0.57	มาก
9	กิจกรรมที่ฉันเข้าร่วมมีความน่าสนใจ	2.83	0.39	มาก
10	ฉันชอบที่ครูเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน	2.70	0.47	มาก
รวม		2.66	0.51	มาก

จากตาราง 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมที่ฉันเข้าร่วมมีความน่าสนใจ ($\bar{x}=2.83$) ฉันเข้าใจเนื้อหาที่ครูสอน, ฉันภูมิใจที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง และฉันชอบที่ครูเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ($\bar{x}=2.70$) และฉันชอบที่ได้ทำกิจกรรมความสนใจของฉัน ($\bar{x}=2.65$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

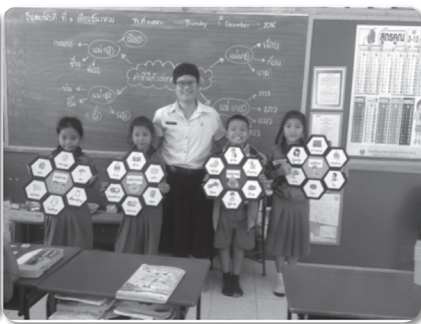
1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 94.29/83.04 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ประเมินผลงานนักเรียน และทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 94.29 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 83.04 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง

เป็นฐานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของนิตยา เชื้อดวงผุย (2553: 65-90) ซึ่งได้ศึกษา ผลการใช้หนังสือส่งเสริม การอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านและเขียนคำ ที่ประสมด้วยสระประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสมกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.85/89.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภาพ รัตสีสม (2553: 70-105) ซึ่งได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่าน และการเขียนคำยาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมอง เป็นฐานผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนคำยาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.48/81.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับประสิทธิภาพของ แผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักพัฒนาการและการเรียน รู้ของสมอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 95.96/84.25 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็น ฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน พบว่า ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.5873 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลังจาก มีการจัดการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน แล้ว นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.5873 คิดเป็นร้อยละ 58.73 ทั้งนี้หลัง จากมีการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ด้วยวิธีการเรียนที่มีการเน้นย้ำซ้ำ ทวน กระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดความคิด ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มขึ้น ซึ่งถือได้ว่าประสบผลสำเร็จ นักเรียนมีความรู้ด้านการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ได้ในระดับดีมาก รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตราตัวสะกดเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับผลการศึกษาของสาธินี วันชัย (2555: 52-82) ได้พัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทยเรื่อง การอ่านและการเขียนคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.38/86.33 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7602 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน

ร้อยละ 76.02 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของคำเฟียร ชูเดช (2553: 86-130) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่ามีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 43.7465 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ร้อยละ 43.75

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม อีกทั้งยังสนุกสนานกับการเรียนรู้จากสื่อสะกดคำที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ศึกษา จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ผักผ่อน และจดจำสาระความรู้ได้ง่ายขึ้น และไม่เครียดกับการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของนิตยา เชื้อดวงผุย (2553: 65-90) ที่ได้ศึกษาผลการใช้นั่งสอส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสม โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรงตามหลักการและรูปแบบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน โดยกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นผู้เรียนให้ความสำคัญกับความพร้อมการทำงานของสมองที่จะเรียนรู้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้กิจกรรมที่หลากหลายได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย เมื่อสมองมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ ผู้เรียนจึงจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีและมีความหมายโดยตรงกับผู้เรียน



ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยควรศึกษาและทำความเข้าใจการจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตรา โดยใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ให้มีความเข้าใจและชัดเจนทุกขั้นตอนก่อนที่จะนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนควรติดตามตรวจสอบผลงาน ให้คำแนะนำ ดูแลการทำกิจกรรมของนักเรียนทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยวอย่างใกล้ชิด

1.3 ผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนควรให้การสนับสนุนติดตามนิเทศชั้นเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อยืนยันประสิทธิภาพดัชนีประสิทธิผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมอง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในเนื้อหาและระดับช่วงชั้นอื่นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับช่วงชั้นอื่น

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานกับวิธีสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเนื้อหาเดียวกันและชั้นเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี. โปรดักส์.
- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คำเพียร ชูเดช. (2553). ผลการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แชมมณี. (2549). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา เชื้อดวงผุย. (2553). ผลการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระประสมกลุ่มสระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพิไล เลิศวิชา และคณะ. (2549). สมองกับการเรียนรู้. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.nbl.or.th/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 เมษายน 2549].
- สาธินี วันชัย. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพ รัตสีสม. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนคำยากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

